

DWY O

GERDDI

NEWYDDION,

Y GYNTAF,

Oddiwrth Ensampl Pyscodyn yn cynnwys
amryw Gynghorion i bawb i arwain Buch-
edd dduwiol, gan na wyddant pa awr y
gelwir hwynt i roi Cyfrif. Ar y don a
elwir *Anbarwdd ymadael*.

Yr AIL

Cerdd yn gosod allan am Yr hen dadau a
gafodd ei gwaredu trwy weddi er anogy rhai
fydd yn ei galw ei hunain yn grifnogion
nad Esgeulufont weddio. Gweddiwch ynddi
baid *Thefol. v. 17.*

M W Y T H I G,

Argraphwyd agn STAFFORD PRYS, tros *Hugh Efans,*

1765.

Ahyn rwyi yn ysbysu i chwi y cymru mwynion mac
yn fymrud drwy genad Duw ach gynorthwy chwithau
osod yn argraphwafg Llyfr a elwir tyrad a chrofo
at Jesu Grist fe ddaw allan gyn gyntad ac geir
digon o gynorthwy gan ich ufyad wasenbethw.

Hugh Evan Baledwr.

Yr AIL GERDD.

- 1 **C**ofia dreigl y pŷcodyn,
Mae Naturiaeth iddo yn Elyn ;
Y Llynn ffeindia ei Ffanſi i noſio,
Tybycca fydd y Rhwyd am dano.
- 2 **Y** Pechod mwya wyti yn garu,
Tydi a wyddost pa un ydi ;
Rhaid itti naillai daflu ymaith,
Ai mynd dy hun tan Farn Marwolaeth.
- 3 **G**ocnel ddirwyn at dy Letty,
Anheilwng Elw er cadw Teulu ;
Hwy yn cael y mwya o'r ennill dibaïd,
A thithau yn talu am dano dy enaid.
- 4 **T**ri o weſion ſy i'r Byd bychan,
Un i Dduw a'r llall i Satan ;
Ac un i'r Byd, a'i Bethau pwdwr,
Pa un o'r tri fydd oreu ei Gyflwr.
- 5 **D**ewis fod yn was ufuddedd,
I Fab Duw ſy'n llawn Trugaredd,
Cai yſcatn waith a meifr rhywiog,
A gwell na phunt bob dydd o Gyfflog.
- 6 **C**ofia un gar cyn gwneuthur pechod,
Pwy ſy'n gweled, pwy ſy'n canfod,
A phwy a dal, a phwy gwnai gyfri,
A pheth yw'r gyfflog fydd am bechu.
- 7 **P**eidio wneit ti a llawer pechod,
pedfa ddynd neu ddau yn dy ganfod ;
Nid wyti'n rhuſio ond mawr dy ſfoled,
Er bod Brenhin Ne yn dy weled.
- 8 **D**i ofni lawer byd o bethau,
Na ddaw ſwyddyn, neu byth os happiai,
Nid

- Nid wyti yn meddwl gan drafferthu
 Mo'r peth a eill fod cyn y foru.
- 9 Di gei weled rhoi yn y taflau,
 Iy holl weithredoedd gwaetha a gorau,
 Ond dyna'r fan y bydd dychryndod,
 Rhag mynd o'r Fantol efo'r pechod.
- 10 Un gweithred dda mor werthfawr ydy,
 Iw rhoi yn y clorian y pryd hynny,
 Ac mor edifar a fydd hefyd,
 Na adawfit rai o'r lleill heb wneuthud.
- 11 Wel dyma'r dydd fydd werthtawr itti,
 Ystyria'r Fael sy gael neu golli,
 Ni chei di ond amfer byrr i chwarau,
 Am well na deugain mil o bunnau.
- 12 Ond ffol yw'r Gwr a chwario yn llawen
 Y fodrwy aur am fodrwy frwyneu,
 Ond dyna chwareu anghyfaddas,
 Foeill y Brenhin golli'r deyrnas,
- 13 Ni chweru'r byd a'i ddifiau canniad.
 At ddim a feddych ti ond yr enaid,
 Y byd yn taflu a'r diawl yn betto,
 Ond tost yw'r fan lle rwyt ti yn mentro.
- 14 Cleddeu gwerthfawr wedi ei oreuro
 Yn y maes mae pwynt iw daro,
 Ond ffol yw'r dyn nid oes mo'r ammeu,
 A gadwo'r wain a gwerthu'r cleddeu,
- 15 Pob hen bechod wedi pasio,
 Er ys dyddiau aeth yn ango,
 Fo ddaw i'r farn a'i witnes hefyd,
 Y dydd a'r awr a'r man a'r munud.
- 16 Goreu peth i doddi pechod
 Ydyw ymddiddan a chydwybod,
 Y sawl a wnelo ei chyngor mwynedd

- Mae iddo addewid am drugaredd.]
 17 Rhag dau bechod gwilia eu calyn,
 Nid oes nawdd na help am danyn,
 Amobeithio Dŵ am ei addfwynder;
 Ac iwfo ei enw mawr yn ofer,
 18 Dydi ydyw'r Nefoedd os ystyri
 Dych ydyw Uffern os ei iddi;
 Dydi ydyw'r cnawd a'r Enaid truan,
 Dydi ydyw'r Fyd i ti dy hunan.
 19 Mae dy ddyddiau wedi eu rhifo,
 Yn y Byd cyn dywad iddo,
 Mae'n sefyll ar bob diwrnod yma,
 Ddeg can mlynedd o'r oes nefa.
 20 Wrth y dydd am gyflog bychan,
 Yr oedd y gweithwyr yn y winllan,
 I gael talu i bawb yn gyfion,
 Fo roed yr awr ar lawr yn union.
 21 Mae'r dydd yn mynd ar nos yn dwad,
 Gweithio yn hono nid oes gennad,
 Anodd diwygio un drygioni,
 Heb nerth fynwyr y goleuni.
 22 Ystyria'r diwrnod yr wyti ynddo,
 Ni weli byth ond hynny mono,
 Y Dydd y deff i'r Byd yn egwan,
 A'r llall yr ai di o hono allan.
 23 Rho dy galon i fyfyrion,
 Ar ba faint a'th oes aeth heibio,
 A pheth a wneust bob dydd ohni,
 Duw'n dy blaid mae yn rhaid rhoi cyfri,
 24 Di gofi yn fynych Swllt neu goron,
 A fo it' o ddyled ar Gymdogion,
 Nid wyti yn meddwl hŵyr na boreu,
 Mor ddyled fawr fydd arna tithau

- 25 Mae itti warning rhaid iw 'mado,
Er na feddych di ond yr amdo,
I ba le yr ei a phwy a'th dderbyn,
Y noeth yn wan heb feddu gronŷn.
- 26 Mae un diwrnod wedi i bwyntio,
Y cei di nawdd os doi di i geisio,
Gochel dithau fod mor angall,
A gollwng hwnnw fel dydd arall.
- 27 O ddydd i ddydd mae dy oes di yn myned
O gam i gam yr wyti yn cerdded,
Ond trwm yw'r dydd fy heb dranoeth iddo,
A'r cam heb ail lle yr ei di i dario.
- 28 Nid oes un diwrnod itti ond heddyw,
I rio dy Gownts ar lawr a'i bwrw,
Y foru yn gwneuthur cyfri manwl,
O flaen y gwr a wyr y cwbl.
- 29 Pan wypo gwr y coll ei dyddyn,
Fo fydd digon siwr o ymosyn,
Am le arall i fynd iddo,
Cyn yr el o'r man y bytho.
- 30 Mae dau lwybr itti yn amlwg,
Un i'r goleuni a'r llall i'r Twilwg,
Ystyria yn fanwl wrth ei cerdded,
I ba un o'r ddau yr wyti yn myned.
- 31 Llauer dydd o'th oes aeth heibio,
Ystyria keth a wneist o hono;
A roist yr un o'th ddechreu i'th ddiwedd,
I daear ymbil am drugared,
- 32 Na charia galon anfodlongar,
O achos dim fy ar wyneb ddaear,
Ni waeth iti cofia yn fanwl,
Dy ladd a'th law na'th ladd a'th feddwl.
- 33 Yr un meddwl ag y fytho, Gennyt

Gennyf am Ddau tra fech di yn

(6)

- Gennyf am Ddau tra fech di yn effro,
Felly y bydd yn wir ddiamau,
Feddwl Duw am danat tithau,
34 Ystyria hyn o falet noethlyd,
Yn dy galon gyda i dwedyd,
A rhodia yn ol y ffordd yn groyw,
Ti a fyddi yn barod pan ddel galw.
35 Cadw hyn o gyngor bychan,
Y peth ne's gwneuthyn i fy hunan,
Ond pwy fy well i ddyscu'r llwybrau,
Na'r hwn a fu yn eu colli weithiau.
36 Can ffarwel, Duw a'th fendithio,
Hyn o Gynghorion cais eu cofio ;
Hwy wnan twy diddanwch itti,
Na'th holl bleffer ddydd dy gyfri.

- 1 **O** Arglwyd d nefol oth drygaredd
Mi agora ngena mewn gwirionedd,
Ar air o gyngor i rai gweiniad,
O riw gany os rhoi di genad,
2 Yr um ni bob awr fmewn mawr beryglon,
Ag vn angynas mewn anghenion
Ag may'n angenreidiol ini,
Ym ofun peth am yspryd gweddi,
3 Saint Jago fû'n mynegi, *Jago, v. 16.*
May Llawer iawn a ddichon gweddi,
Addelo yn beraidd hwyr a borau,
Mewn eu hniad on calonau.
4 Nid ffrifol weddi arflayn y tafod,
A dal iw dweud oflaun y drindod, *|| Math vii. 21.*
Nid pawb Sûn dwydyd arglwydd arglwydd *||*
Su'n Mynd yn Lân ir mawr Lawenydd.
5 Ond y rhai sy a phur galonau *Math. v. 8.*
I gid yn Sentaidd megis Seintiau,
Wedi golchi ei gwisg ai calon.
Yngwaed Cristai Drist archollion.
6 Os wyti yn clywed bauch dy bechod, *Math. xi. 28.*
Yn ormod camwedd i gayl cymod,
Geill Jela Grist dy wneyd yn holliach,
Ond itti grefu ato yn gryfach.
7 Trwy weddi ddwys o ddyfnder calon,

- Y gwaredwyd y Duwiolion,
 Ag ai tynwyd oi cadwyna,
 Trwy riw foddion or rhyfedda
- 8 Wrth weddio cafodd mosus
 Nerth gan dduw i fod yn rymus,
 Fe a aeu trwy'r môr ar holl Jfraeliad, *Exod. 14.*
 A pharo ai fyddin yno afoddad.
- 9 Gweddi Josua yr yn moddion *Josua. x. 12, 13*
 A wenyth galanedd or gelynion,
 Ar ha ul or Lleuad yno â safodd,
 Nes Lladd or arglwydd y cenhedloedd
- 10 Dwfr a ddaeth i Samson frenn
 Trwy weddi wrefosg ô e'n yr afun. *Barn, xv. 18.*
 A nerth i ymddial ar ffilistaid *Barn, xvi. 28.*
 O herwydd iddynt dynu ei Lygaid.
- 11 Fe gafodd Hana fab iw henwi, *1 Sam. i. 10.*
 Gan dduw tragwyddol ond rhoi gwedd
 Rhown nina weddi mewn crediniaeth *Ezec. 36. 26.*
 Cewn galon newydd byrffudd berphath.
- 12 Pan oedd Dafudd yn ymgiddio,
 Rhag fôl Eger yn yrogo *2 Sam. xxiv. 4*
 Fe a gadd yn hynod wedi hyný,
 Trwy weddi Radol ei waredu.
- 13 Elias oedd yn ddynd fel nina *1 Bren. xvii. 1.*
 Yn Rhaid ynyfddig ddiiddig ddiiodda,
 Na bydda glaw gweddia yn dyner, *Jago, v. 17. 18.*
 Ag ni bý glaw dair blwydd a haner.
- 4 Er bod hyny yn arwydd hynod,
 Nad oedd yn achyb ond duw oddi c uhod,
 Eto yr oeddynt hwy a nina, *1 Bren. xvii. 21.*
 Yn carý baal ai fal blefere.
- 15 Cadd Hezeciah bymthag mlynedd, *Esay. xxxviii. 23.*
 I fuw yn ei Deurnes mewn anrhydedd,
 Er bod yr ang a ymronu ym ddangos,
 Yr oydd yr arglwydd dduw yn agos.
- 16 Fe a gafodd Jabes ei fendithio, *Cron. iv 10.*
 Fel yn gyson yr oedd yn Ceisio,
 O yn galon Down heb Celu,
 Fel dá udeiliad iw addoli.
- 17 Eluseus y prophwyd fyddlon *2 Bren. vi, 17, 20:*
 A waredwyd Rhag ei Elynion

- A gweddi Jeremi o waelod Dauer *Jer. xxxviii:*
 Ai dŷg ef allan oi orthrymder,
 18 Gw eddi'r llang ciau or ffwrnes danllyd *Dan. iii. 21*
 Gw eddi Danial or ffâu enbyd, *Dan. vi. 16.*
 Gw eddi Jona o fol pyfgodyn, *Jona. ii, 1.*
 Gw eddi Paul e filas Rhyngddyn. *Actau. xvi. 25.*
 19 Nid oes mor amfer yma i dreuthu *Heb. xi. 32.*
 Am Lawer erell gida hyny,
 Y rhai fydd dysdion doethion detha,
 oth drugarhedd arglwydd gora.
 20 ond Jesu Grift iw drws y rhinwedd *Jean x. 9.*
 A gweddi iw agoriad yrdigaredd,
 Mae ymyfgaroedd o dosduri *Salm ciii. 13.*
 Gan fab duw at ifal weddi,
 21 A hynny ymrown o ddyfnder calon,
 I eiddoi'r Arglwydd tirion,
 Ag ymbwufwn ar ei haiddiant, *Joarr. xv. 8.*
 Gan fy w heb gwyno iw o goniant.
 22 O Down trwy ffydd oi flayn tan riddfarn,
 Ni chawn ni bytb ein tafu allen, *Heb. xi. 6.*
 Bob awr ni a gawn fawr groeso.
 A ddal at Grift nid eiff oddi wrtho. *joan. vi. 37.*
 23 Curweh wrth y porth o ddiffri. *Math. vii. 7.*
 Medd duw goruchel fe a agorir chwi,
 O mor ! barod ydi'r brenin,
 Na fudd dith a yn anghedadwn. *joan. xx. 27.*
 24 Y tad pan agafu yr anadlon, *Luc. xv. 20.*
 Ai cufonodd fel gwas inion,
 Ag er ein bod ni y mlith y lladron,
 Daw mab Duw in gwneyd yn rhyddion:
 25 Eri'r offeiriad dy adel yno, *Luc: x. 31, 32, 33.*
 Ag ir Lefiad fyned heibio,
 Fe a ddaw'r Samariad difwyl wrtho.
 A gweddia yn ddyal arno.
 26 Duw oi ras afoitho yn nerthu,
 Pawb i ogwyedo at yfpryd gweddi,
 A dod dy law yn dyn am danom,
 Ag na ollwng ni lle mynom
 27 Ffarwel a fotho i chwi weithan,
 Mewn gwir amynedd gym u mwynlan,
 Duw ach dyco chwi a muna,
 Ir wlad o Lewurch Hadau.

